

8. Закопырин В.Н. Административно-правовой статус комиссий по делам несовершеннолетних и защите их прав: дисс. ... канд. юрид. наук. Москва, 2006. 233 с.
9. Кирюхин В.В. Административная деятельность полиции по профилактике правонарушений несовершеннолетних: теоретико-правовые основы и направления совершенствования: авт. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.14, Москва, 2017. 36 с.
10. Кулапов В.В. Защита субъективных прав и законных интересов детей в Российской Федерации: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Саратов, 2004. 32 с.
11. Лесько Н.В. Адміністративно-правова діяльність органів і служб у справах дітей щодо профілактики правопорушень : авт. дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.07, Національний університет «Львівська політехніка». Львів, 2013. 22 с.
12. Миськів Л.І. Адміністративно-правові засади впровадження інклюзивної освіти в Україні: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.07, Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2015. 360 с.
13. Общая теория прав человека / рук-ль авт. коллектива и отв. редактор Е.А. Лукашева. Москва, 1996. 520 с.
14. Сазонова А.В. Социальные институты обеспечения прав ребенка на семью: дисс. ... канд. юрид. наук: 22.00.04, Санкт-Петербург, 2008. 179 с.
15. Синегубов О.В. Здійснення особистих немайнових прав осіб, що не досягли повноліття: дис... д. юрид. наук : 12.00.03 / Синегубов Олег Васильович ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2015. 508 с.
16. Таибова О.Ю. Государственное управление в области охраны и защиты прав несовершеннолетних: административно-правовой аспект: дисс. ... канд. юрид. наук. 12.00.14. Санкт-Петербург, 2006. 254 с.
17. Юнусова О.М. Административно-правовое регулирование защиты прав и законных интересов несовершеннолетних в Республике Таджикистан: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.14, Москва, 2015. 180 с.

УДК 342.951(477)

**КОРОЄД С.О.
ЛОШИЦЬКИЙ М.В.**

СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

У статті висвітлюються види контролю за діяльністю приватних виконавців та визначається актуальність застосування саме судового контролю для оскарження їхніх рішень, дій чи бездіяльності. Розглядаються процесуальні особливості здійснення судового контролю за вчиненням приватними виконавцями конкретних виконавчих дій. Досліджується питання підвідомчості (предметної юрисдикції) справ про оскарження рішень і дій приватних виконавців судам різних юрисдикцій, засобів і способів захисту прав учасників виконавчого провадження та інших заінтересованих осіб від порушень приватними виконавцями в різних процесуальних формах. Обґрунтовується висновок, що суб'єкти, перелік яких відсутній в спеціальних статтях процесуальних кодексів, мають звертатися за захистом своїх прав та інтересів із позовом до загального суду в порядку ЦПК, а вимоги до приватного виконавця формулювати як похідні.

Ключові слова: приватні виконавці, виконавче провадження, контроль, суд, оскарження, примусове виконання, адміністративне судочинство, похідні вимоги.

В статті освітаються види контролю за діяльністю частных исполнителей и определяется актуальность применения именно судебного контроля для обжалования их решений, действий или бездействия. Рассматриваются процессуальные

особенности осуществления судебного контроля за совершением частными исполнителями конкретных исполнительных действий. Исследуется вопрос подведомственности (предметной юрисдикции) дел об обжаловании решений и действий частных исполнителей судам разных юрисдикций, средств и способов защиты прав участников исполнительного производства и других заинтересованных лиц от нарушений частными исполнителями в разных процессуальных формах. Обосновывается вывод, что субъекты, перечень которых отсутствует в специальных статьях процессуальных кодексов, должны обращаться за защитой своих прав и интересов с иском в общий суд в порядке ГПК, а требования к частному исполнителю формулировать как производные.

Ключевые слова: частные исполнители, исполнительное производство, контроль, суд, обжалование, принудительное исполнение, административное судопроизводство, производные требования.

The article deals with the types of control over the activity of private bailiffs are reviewed and the relevance of the usage of judicial review for the appeal of their judgments, actions or inactivity is determined. The procedural peculiarities of judicial control over the execution by private executors of specific executive actions are considered. It is examined the issue of jurisdiction (subject jurisdiction) of cases of appeal of decisions and actions of private bailiffs by courts of different jurisdictions, means and methods of protecting the rights of participants in enforcement proceedings and other interested parties from violations by private bailiffs in various procedural forms. It is substantiated conclusion that the subjects, the list of which is not included in the special articles of the procedural codes, should apply for the protection of their rights and interests with a claim to the general court in the order enshrined by CPC, and the requirements to the private bailiff must be formulated as derivatives.

Key words: private bailiffs, enforcement proceedings, control, court, appeal, enforcement, administrative proceedings, derivative requirements.

Постановка проблеми. Інститут приватних виконавців було запроваджено в Україні згідно із ухваленим Верховною Радою України 2 червня 2016 року Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», який набрав чинності 5 жовтня 2016 року. Відтоді примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) було покладено як на існуючі на той момент органи державної виконавчої служби, так й на нових суб'єктів – приватних виконавців. З положень зазначеного Закону прямо вбачаються відмінності в правовому статусі державних і приватних виконавців. Якщо робота державних виконавців останнім часом вже питань не викликає, то діяльність приватних виконавців все частіше привертає увагу як науковців, так і практикуючих юристів з точки зору законності вчинення ними окремих виконавчих дій та добросовісності реалізації свого правового статусу. Про імовірні зловживання приватними виконавцями своїми повноваженнями вже не раз говорилося на сторінках юридичної періодики. Одним із основних засобів забезпечення законності в їх діяльності є контроль. Не вдаючись до аналізу процедури та ефективності так званого «відомчого» контролю за діяльністю приватних виконавців, який за цим Законом здійснює Міністерство юстиції України шляхом проведення планових і позапланових перевірок, а також контроль з боку Ради приватних виконавців України, вважаємо, що основна увага має бути приділена саме контролю за законністю вчинених приватним виконавцем виконавчих дій, якими можуть порушуватись права та інтереси учасників виконавчого провадження (та осіб, які залучаються до проведення виконавчих дій) чи інших заінтересованих осіб, а отже, такі випадки вимагають швидкого поновлення їхніх прав і усунення порушень. Такий контроль здійснюється шляхом оскарження рішень, дій та бездіяльності приватного виконавця. Проте, якщо рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця можуть бути оскаржені до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець (а рішення, дії та бездіяльність такого начальника можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня), то рішення, дії та бездіяльність приватного виконавця підлягають оскарженню тільки безпосередньо до суду. А тут проблеми виникають вже на етапі визначення суду належної юрисдикції для оскарження рішень, дій чи бездіяльності приватного виконавця в межах конкретного виконавчого провадження. Цим передусім й визначається актуальність проблеми саме судового контролю за діяльністю приватних виконавців.

Аналіз останніх досліджень. Не зважаючи на те, що інституту приватних виконавців виповнилося тільки два роки, присвячених дослідженню правового статусу приватних виконавців наукових публікацій від початку їх функціонування вже є чимало. З них варто виділити праці таких вчених, як В.В. Буга [1], О.Б. Верба-Сидор, У.Б. Воробель [2], І.В. Зозуля [3], Л.В. Крупнова [4], Б.В. Малишев [5], М.М. Мальський [6], М.Г. Марченко [7], А.О. Мілевська [8], М.В. Міхеєв [9], С.В. Уварова [10]. І це не рахуючи ряду публікацій з цієї проблематики на сторінках юридичної періодики. Більшість наявних наукових публікацій зводяться до аналізу правового статусу приватних виконавців і їхніх повноважень, визначених законом; в них оцінюється доцільність, переваги і недоліки запровадження інституту приватних виконавців та ефективність їхньої роботи порівняно із державними виконавцями. Проте питанням контролю за діяльністю приватних виконавців, зокрема питанням судового контролю та процесуальним особливостям його здійснення, науковцями уваги приділяється замало (хоча такі процесуальні особливості існують в силу процесуальних повноважень приватних виконавців), відповідна судова практика не аналізується, ефективність оскарження учасниками виконавчого провадження та іншими заінтересованими особами рішень, дій і бездіяльності приватних виконавців в ряді випадків не досліджується.

Мета статті. Отже, метою статті є розгляд зазначених процесуальних особливостей здійснення судового контролю за вчиненням приватними виконавцями виконавчих дій, включаючи дослідження питання підвідомчості (предметної юрисдикції) скарг на дії приватних виконавців судам різних юрисдикцій, засобів і способів захисту прав учасників виконавчого провадження та інших заінтересованих осіб від порушень з боку приватних виконавців в різних процесуальних формах з урахуванням роз'яснень вищих судових інстанцій.

Виклад основного матеріалу. Так, виходячи з положень Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», єдиним призначеним органів державної виконавчої служби та приватних виконавців є примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб). А завданням органів державної виконавчої служби та приватних виконавців є своєчасне, повне і неупереджене виконання рішень, примусове виконання яких передбачено законом (статті 1, 3 Закону). Отже, з цього випливає, що приватні виконавці саме в статусі «приватного виконавця» можуть виступати суб'єктами оскарження лише у відносинах «щодо виконання судового рішення».

А отже, предметом судового оскарження можуть виступати лише рішення (дії), визначені в ч.ч. 1 і 2 ст. 74 Закону України «Про виконавче провадження», а саме: рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом (ч. 1 ст. 74 Закону); рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень інших органів (посадових осіб), у тому числі постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, постанов приватного виконавця про стягнення основної винагороди, витрат виконавчого провадження та штрафів, можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом (ч. 2 ст. 74 Закону).

Ці положення Закону є деталізацією норми частини третьої статті 129-1 Конституції України, згідно з якою контроль за виконанням судового рішення здійснює суд. Отже, незалежно від того, до якого суду і в якому процесуальному порядку оскаржуються рішення, дії чи бездіяльність виконавця – чи-то до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом, чи-то до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом, – завданням суду буде саме здійснення контролю. Тобто предметом судової діяльності виступатиме діяльність щодо здійснення судового контролю за правомірністю і обґрунтованістю рішень, дій чи бездіяльності виконавців, а предметом судового захисту – насамперед публічно-правовий інтерес, пов'язаний із забезпеченням виконання судового рішення, а вже потім приватний інтерес конкретного учасника виконавчого провадження чи іншого суб'єкта, права якого було порушено. І навіть при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності виконавця до відповідного адміністративного суду предмет судової діяльності в адміністративному судочинстві не буде зводитись до оскарження неправомірних рішень (дій) виконавця як суб'єкта владних повноважень (що зазвичай має місце в адміністративному судочинстві [11, с. 80–81]), не зважаючи на те, що порушення процесуальної діяльності в адміністративному судочинстві при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності виконавця здійснюється за загальними правилами – на підставі адміністративного позову в позовному провадженні.

Для правильного застосування положень частини першої статті 74 Закону України «Про виконавче провадження», згідно з якою рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскар-

жені сторонами, іншими учасниками та особами до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом, необхідно водночас керуватись відповідними положеннями ЦПК, ГПК і КАС України.

Згідно з частиною першою статті 287 КАС («Особливості провадження у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності органу державної виконавчої служби, приватного виконавця») учасники виконавчого провадження (крім державного виконавця, приватного виконавця) та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій, мають право звернутися до адміністративного суду із позовною заявою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця порушено їхні права, свободи чи інтереси, а також якщо законом не встановлено інший порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності таких осіб.

Такий порядок встановлено відповідно до статей 447, 448 ЦПК, статей 339, 340 ГПК (які були прийняті пізніше Закону про виконавче провадження), згідно з якими сторони виконавчого провадження (якими є лише стягувач і боржник) мають право звернутися до суду (до загального чи господарського відповідно) із скаргою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, ухваленого ЦПК чи ГПК, порушено їхні права чи свободи. Скарга подається до суду, який розглянув справу як суд першої інстанції.

Отже, всі інші учасники виконавчого провадження (крім стягувача і боржника) та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності виконавця при виконанні судового рішення, ухваленого за правилами ЦПК чи ГПК, мають оскаржувати їх до адміністративного суду (з урахуванням особливостей, передбачених статтею 287 КАС).

Таким чином, якщо із «учасниками виконавчого провадження та особами, які залучаються до проведення виконавчих дій» (якими за статтею 14 Закону України «Про виконавче провадження» є виконавець, сторони, представники сторін, прокурор, експерт, спеціаліст, перекладач, суб'єкт оціночної діяльності, особи, права інтелектуальної власності яких порушені, поняті, працівники поліції, представники органів опіки і піклування, інші органи та установи) як суб'єктами звернення до суду (чи-то до того суду, який видав виконавчий документ, чи-то до адміністративного суду) зі скаргою на рішення, дії чи бездіяльність виконавця все зрозуміло, то в якому процесуальному порядку та до суду якої юрисдикції звертатись іншим суб'єктам, наприклад, переможцю прилюдних (електронних) торгів зі скаргою на виконавця, який не скасовує арешт з проданого (реалізованого на торгах) майна боржника. Адже покупець майна боржника на прилюдних торгах, організованих виконавцем в порядку виконання судового рішення, не є ані «учасником виконавчого провадження», ані «особою, яка залучається до проведення виконавчих дій». А отже, такий покупець (переможець аукціону) майна з прилюдних торгів не може оскаржувати в порядку статті 74 Закону України «Про виконавче провадження» рішення, дії чи бездіяльність приватного виконавця, при здійсненні виконавчого провадження яким було проведено прилюдні торги, включаючи й бездіяльність приватного виконавця після проведення торгів у разі не винесення ним постанови про зняття арешту з реалізованого майна.

Оскільки процесуальною нормою реалізації статті 74 Закону України «Про виконавче провадження» в адміністративному судочинстві є стаття 287 КАС, то в цьому випадку можна говорити про процесуальну заінтересованість як передумову реалізації права на звернення до адміністративного суду, адже в зазначеній нормі процесуального права для справ про оскарження рішень, дій та бездіяльності виконавців чітко визначено перелік суб'єктів, які вправі звертатися до суду з такими вимогами. І саме про це, на наш погляд, йдеться в постанові Колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 24 лютого 2015 року, в якій зазначено, що у деяких випадках сам законодавець визначає коло осіб, права яких можуть бути порушені внаслідок бездіяльності, вчинення суб'єктом владних повноважень певних дій чи прийняття актів, правомірно обмежуючи право інших осіб на звернення до суду по захист порушених прав, свобод або інтересів [12]. Про те, що стаття 287 КАС (поряд із деякими іншими статтями) є проявом процесуальної заінтересованості як передумови реалізації права на звернення до адміністративного суду, ми вже раніше зазначали в своїх попередніх дослідженнях [13, с. 14–15].

З огляду на це залишається відкритим питання про можливість звернення в загальному порядку (тобто без врахування особливостей, визначених статтею 287 КАС) до адміністративного суду покупця (переможця аукціону) майна з прилюдних торгів з адміністративним позовом про зобов'язання приватного виконавця винести постанову про зняття арешту з реалізованого майна. Тоді приватний виконавець має виступати відповідачем в адміністративній справі (публічно-правовому спорі), тобто бути суб'єктом владних повноважень (п.п. 1, 9 ч. 1 ст. 4 КАС).

При цьому суб'єктом владних повноважень визнається орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт під час здійснення ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг (п. 7 ч. 1 ст. 4 КАС).

Проте з огляду на визначений Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» правовий статус приватних виконавців навряд чи дозволяє їм здійснювати «управлінські функції» під час примусового виконання судових рішень (на користь заперечення здійснення приватними виконавцями владних управлінських функцій можна навести ряд аргументів, на яких ми зараз не будемо зупинятись). А отже, приватні виконавці виступають відповідачами (не як суб'єкти владних повноважень) в адміністративному судочинстві, як це прямо зазначено у п. 9 ч. 1 ст. 4 КАС, лише у випадках, визначених законом, а саме статтею 74 Закону України «Про виконавче провадження» та статтею 287 КАС при оскарженні їх рішень, дій чи бездіяльності щодо виконання судового рішення.

Хоча позиція Пленуму Вищого адміністративного суду України з цього приводу була іншою: публічно-правовими є спори між особою, на майно якої накладено арешт у виконавчому провадженні і яка не є боржником у цьому провадженні, та органом державної виконавчої служби – суб'єктом владних повноважень з приводу рішень, дій чи бездіяльності, прийнятих (вчинених) під час проведення опису та арешту майна, що не пов'язані з визнанням права власності на арештоване майно (абз. 3 п. 20 постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України від 20.05.2013 № 8 «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів»). Але зазначене роз'яснення, на нашу думку, може бути застосоване лише у випадку звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом (скаргою) чітко визначених у статті 287 КАС суб'єктів – учасників виконавчого провадження та осіб, які залучаються до проведення виконавчих дій. Такий наш висновок підтверджується іншими роз'ясненнями Пленуму Вищого адміністративного суду України: судам при розгляді справ з приводу оскарження дій державного виконавця стосовно арешту майна боржника потрібно враховувати, що в межах статті 181 КАС України розглядаються вимоги щодо арешту (опису) майна, які не пов'язані зі спором про право на це майно (п. 17 постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України від 13.12.2010 № 3 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства у справах із приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби»). Стаття 181 попередньої редакції КАС, так само як й стаття 287 чинної редакції КАС, передбачала, що звернутися до адміністративного суду із позовною заявою про оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця мають право учасники виконавчого провадження (крім державного виконавця, приватного виконавця) та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій. Отже, вищенаведені роз'яснення Пленуму Вищого адміністративного суду України мають застосовуватись з урахуванням положень статті 287 КАС, де чітко визначено суб'єктів звернення до адміністративного суду із вимогами про оскарження рішень, дій або бездіяльності приватного виконавця.

Таким чином, всі інші суб'єкти (заінтересовані особи, які не згадуються у статті 287 КАС) мають звертатися за захистом своїх прав та інтересів до загального суду в порядку ЦПК, а позовні вимоги до приватного виконавця (наприклад, зобов'язання приватного виконавця винести постанову про зняття арешту з реалізованого майна) варто формулювати як похідні (наприклад, про зняття арешту з майна чи звільнення майна з-під арешту).

Висновки. Таким чином, будучи засобом забезпечення законності в діяльності приватних виконавців, судовий контроль покликаний забезпечити законність стадії виконання судових рішень, правомірність і обґрунтованість рішень, дій чи бездіяльності приватних виконавців на цій стадії, поновити права та інтереси суб'єктів, порушені такими рішеннями, діями чи бездіяльністю приватного виконавця. В якому процесуальному порядку та до суду якої саме юрисдикції варто оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність приватних виконавців, залежить передусім від процесуального порядку та суб'єктів звернення, визначених в кожному процесуальному кодексі (статті 447, 448 ЦПК, статті 339, 340 ГПК, стаття 287 КАС). Особи, які не перелічені в зазначених статтях, але які оскаржують правомірність і обґрунтованість рішень, дій чи бездіяльності приватних виконавців, мають звертатися до загального суду із позовом про захист своїх прав, порушених такими рішеннями, діями чи бездіяльністю, а сформульовані у зв'язку з цим позовні вимоги до приватного виконавця згідно із ч. 1 ст. 188 ЦПК будуть похідними. В такому випадку здійснення судового контролю за діяльністю приватного виконавця відбуватиметься шляхом розгляду і вирішення судом справи про права та обов'язки позивача і їх порушення приватним виконавцем як самостійно, так й разом з іншими учасниками виконавчого провадження.

Список використаних джерел:

1. Буга В.В. Запровадження інституту приватних виконавців. *Правничий часопис Донецького університету*. 2016. № 1–2. С. 128–134.
2. Верба-Сидор О.Б., Воробель У.Б. Інститут приватних виконавців в Україні: пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання. *Науковий вісник ЛьвДУВС*. 2016. № 1. С. 86–94.
3. Зозуля І. Правове забезпечення статусу суб'єктів виконавчого провадження у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів та установ. *Право і суспільство*. 2017. № 1. С. 148–153.
4. Крупнова Л. Правовий статус приватних виконавців у системі виконавчого провадження. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 4 (16). С. 114–119.
5. Малишев Б. Приватні виконавці: нова юридична професія і головний засіб реформи системи виконавчого провадження [Електронний ресурс] / Веб-сайт Центру по політико-правових реформ. URL: <http://pravo.org.ua/ua/news/20871615-privatni-vikonavtsi-nova-yuridichna-profesiya-i-golovniy-zasib-reformi-sistemi-vikonavchogo-provadgeennya#>.
6. Мальський М.М. Правовий статус приватного виконавця як суб'єкта виконавчого та транснаціонального виконавчого процесу. *Приватне та публічне право*. 2018. № 1. С. 29–34.
7. Марченко М. Становлення приватного виконавця в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 4. С. 25–29.
8. Мілевська А.О., Літанська Д.М. Перспективи запровадження інституту приватних виконавців в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. Випуск 5 (14). С. 29–32.
9. Міхеєв М.В. Правовий статус приватних виконавців в Україні та напрями їхньої діяльності. *Наукові записки. Серія: право*. 2018. Випуск 4. С. 126–130.
10. Уварова С.В. Адміністративно-правовий статус приватного виконавця в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Випуск 3, ч. 4. С. 268–273.
11. Лошицький М.В., Коргод С.О. Реалізація судової влади адміністративними судами: окремі проблеми теорії та практики адміністративного судочинства в Україні: монографія. Київ : «МП Леся», 2015. 136 с.
12. Постанова Колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 24 лютого 2015 року в справі № 21-34а15 / Веб-сайт газети «Закон і бізнес». URL: http://zib.com.ua/ua/print/115554-vs_zrobiv_visnovok_schodo_rozporядzhennya_zemleyu.html.
13. Лошицький М.В., Коргод С.О. Процесуальна заінтересованість позивача як нова передумова реалізації права на звернення до адміністративного суду та підстава відмови у відкритті провадження в адміністративній справі (відмови у правосудді). *Судова апеляція*. 2018. № 3 (52). С. 6–17.

УДК 351.741:343.1

КОСЯЧЕНКО К.Е.

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ
У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Статтю присвячено проблемам правового регулювання діяльності бюджетних установ у системі фінансового права України. Проаналізовано й визначено основні поняття та кваліфікацію бюджетних установ, надано розширений аналіз суб'єктів фінансового права України. Зроблено висновок щодо можливості бюджетних установ бути суб'єктами фінансового права й фінансових правовідносин, зміст яких полягає в здатності мати права й обов'язки, закріплені в нормах фінансового законодавства, реалізовувати їх і нести фінансову відповідальність у разі їх неналежного виконання (або невиконання).

Ключові слова: бюджетна установа, суб'єкти фінансового права, фінансові правовідносини, фінансове право, норми фінансового законодавства, правове регулювання.

© КОСЯЧЕНКО К.Е. – кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)